

Sosiaalinen media opetuksessa, viestinnässä ja vuorovaikutuksessa

Eija Kalliala

<http://eijakalliala.fi/>

<http://www.linkedin.com/in/eijakalliala>

Koulutuksen sisältö

- Sosiaalisen median mahdollisuudet ja luonne
- Yhteisöllinen työskentely ja jakaminen
- Yhteiskirjoittaminen
- Avoimia verkkomateriaaleja
- Verkko yhteisöjä
- Viestintä ja vuorovaikutus sosiaalisessa mediassa
- Tekijänoikeus, tietosuoja, tietoturva

Taustani

- [Tietie-verkko-opetusyhteistyön](#) koordinaattori 1995 – 2012
 - 14 ammattikorkeakoulua, satoja verkkokursseja, tuhansia opiskelijoita
 - Opetushallituksen ja opetusministeriön verkko-opettamisen laatupalkinto ITK-konferenssissa 18.4.2002
- Monimuotoista opetusta verkossa 1997 – 2012
 - Projektioppiminen, yhteisöllinen oppiminen, tutkiva oppiminen
- Opetusalan sosiaalisen median hankkeet 2012 – 2014
 - [SoMy](#)- ja [AVO2](#)-hanke
- [Tieto- ja viestintätekniiikan ammattilaiset TIVIA](#)
 - [IT-kouluttajat ry](#), puheenjohtaja 2003 – 2005, 2012 ->
 - [Systeemityöyhdistys Sytyke ry](#), hallituksen jäsen 1992 – 1994, 2012 ->; Sytyke-lehden päätoimittaja 2013 ->
- Tietokirjailija
 - Verkko-opettamisen käsikirja (Finn Lectura 2002)
 - [Sosiaalinen media opetuksessa](#) (Finn Lectura 2009, 2012; yhdessä Tarmo Toikkasen kanssa)
 - Kirja [ketterästä projektityöstä](#) viikonlopun kirjamaratonissa 2013

Mitä on sosiaalinen media?

- Sosiaalinen media on prosessi, jossa yksilöt ja ryhmät rakentavat yhteisiä merkityksiä sisältöjen, yhteisöjen ja verkkoteknologioiden avulla. (Jussi-Pekka Erkkola 2009)
- Toimintakulttuuri muuttuu, osaamista jaetaan avoimesti, sisältöjä linkitetään uusiksi kokonaisuuksiksi.
 - [Sosiaalinen media eilen, tänään ja huomenna](#), Tarmo Toikkasen [Pecha Kucha](#) -esitys 22.5.2010
 - Verkossa jaetaan huippuluennonjien esityksiä ja parhaita oppisisältöjä ([TED](#), [Khan](#), [OCW](#)).
 - Verkosta löytyy avoimesti jaettuja kuvia, videoita, ääntä, musiikkia ja esitysdioja oman materiaalin monipuolistamiseen.
 - Verkossa voi työstää tuotoksia yhdessä ja jakaa.

Sosiaalisen median palveluita

- **Verkostoja:** [Google+](#), [Facebook](#), [LeMill](#), [LinkedIn](#), [Pinterest](#), [Instagram](#), [Ning](#), [Elgg](#), [SecondLife](#)
- **Mikroblogeja:** [Twitter](#) ([ohje](#)), [Edmodo](#)
- **Säiliöitä:** [YouTube](#), [EduTube](#), [Vimeo](#), [Bambuser](#), [Flickr](#), [Picasa](#), [SlideShare](#), [Prezi](#), [AudioBoo](#), [Wikipedia](#), [Wikimedia](#), [Jamendo](#)
- **Pikaviestimiä:** [Skype](#), [WhatsApp](#)
- **Linkkienjakopalveluita:** [Diigo](#), [Delicious](#), [Scoop.it](#)
- **Blogeja**, ohje ”[Viisautta blogin käyttöön](#)”
- **Wikejä**, ohje ”[Viisautta wikin tekoon](#)”
- **Muita:** [Dropbox](#), [Todaysmeet](#), [Bitly](#), [Doodle](#), [Sumpli](#), [Etherpad](#), [Foursquare](#), [HeiaHeia](#), [RSS-lukuohjelmat](#)
- Googlen sivustot, tiedostot, kalenteri, hangout..

Esimerkkejä opetuksesta

- Oppijat löytävät ryhmätyövälineitä
 - Opettaja luo oppimisalustalle keskustelualueen, chatin ja wikin
 - Oppijat voivat itse ottaa käyttöön: [Skype](#), [Dropbox](#), [Google Drive](#)
- Oppiminen näkyväksi
 - [Tutkivan oppimisen](#) tiedonrakenteluympäristö [Fle4 kursseilla](#)
 - Kurssituotokset verkkoportfolioon (CV)
- Some aikuiskoulutuksessa
 - Suljettu keskusteluryhmä Facebookissa
 - Oppijoiden [kehittämishankkeet Purot](#)-wikissä
- Avokurssi
 - [Oppimismateriaali](#) Wikiopistossa
 - Vuoden 2009 toteutuksen [kurssiblogi](#)
- ITK2010 [Some-työpaja](#)

Yhteisöllinen työskentely, jakaminen

Mihin?

- Tapahtumien järjestäminen
- Tuotteiden ja palveluiden kehittäminen
- Opetuksen yhteissuunnittelu

Miten?

- Verkkoyhteisöt, kommentit, jakamiset, tykkäämiset
- Yhteiskirjoittaminen
- Multimedian yhteisöllinen tuottaminen, muokkaaminen ja jakaminen

Muutamia yhteisöllistä työskentelyä tukevia palveluita

- [Trello](#), projektinhallintaan
- [Skillhive](#), parvityöskentelyyn (ent. xTune)

Yhteiskirjoittaminen

Yhteiskirjoittamiseen soveltuvia somepalveluita

- [Googlen dokumentit](#)
- [Tieken muistio](#), yhteiskirjoitusalueita
- [Purot-wiki](#), suomalainen wiki
- [Wikispaces](#), wiki
- [Wikipedia](#), avoin tietosanakirja
- [LeMill](#), yhteisö avointen oppiresurssien löytämiseen, tekemiseen ja jakamiseen

Yhteiskirjoittamisen ohjeita

- Wikikirjasto: [Viisautta wikin tekoon](#)
- SoMy-hankkeen SOOC, [Kirjoita yhdessä muiden kanssa](#) (Eija Kallialan kirjoittama)
- PAOK-hankkeen [Wikin opetuksessa](#)

Opetusalan blogeja

- Ilkka Olanderin [Sometek](#)-blogi
- Harto Pöngän [Lehmätkin lentäis](#) -blogi
- Esa Kukkasniemen [Koulua ja kasvatusta](#) -blogi
- Mikko Jordmanin [Little Less, Little Better](#) -blogi
- Tarmo Toikkasen [tarmo.fi](#)-blogi
- [Heli Nurmen verkkoihmisen palapeli](#) -blogi ja [Heli connecting ideas](#) -blogi
- Anne Ronkaan [Opeblogi](#)
- [Vesa Linja-ahon blogi](#)
- Irma Männyn [eOppimaan](#)-blogi
- Eija Kallialan [Kulttuuri- ja ict-poimintoja](#) -blogi

Avoimia verkkomateriaaleja

Oppimateriaaleja verkossa

- [OpenCourseWare](#)
- [Wikiopisto](#), [Wikikirjasto](#), [LeMill](#)
- OKM, [pilviväylä oppimisympäristöihin](#)
- YLE [Oppiminen](#)
- [Avoin Oppikirja](#)
- [TED](#), asiantuntijapuheenvuoroja maailmalta
- [Khan Academy](#), opetusvideoita
- [MOOC](#)-lista
- [SOOC](#), pieniä avoimia verkkokursseja (SoMy-hanke)

Muita

- [Wikimedia Commons](#), kuvia, videoita, ääniä

Verkkoyhteisöjä

Opettajaverkostoja

- [Tieto- ja viestintäteknikka opetuksessa](#)
(Facebook)
- [LeMill](#)
- [Wikiopisto](#)
- [Sometu](#)
- [Vinkkiverkko](#)
- [Oppimisen tulevaisuus](#) (Google+)
- [Opettajaverkostojen wiki](#)

Viestintä ja vuorovaikutus sosiaalisessa mediassa

- Ideat leviävät verkostoissa
- Palvelukokemukset jaetaan
- Asiakkaat mukaan tuote- ja palvelukehitykseen
- Miten mukaan? (Teemu Korpi)
 - Onko kohderyhmälläsi yhteisö?
 - Mene mukaan rehellisesti organisaationa
 - Kuin cocktail-kutsut, kuuntele, älä keskeytä, ole läsnä
 - Ilmaise itseäsi, luo lisäarvoa
 - Reagoi, kun asiakas viestii: “Palvelu ei toimi”
 - Auta, älä vähättele
- Himmeli pyörimään (Forsgård, Frey)
 - Luo suhde ja ylläpidä
 - Eri kanavat vaikuttavat toisiinsa, pyörivät eri vauhtia

Twitter (mikroblogipalvelu)

- Ohjeita
 - [Esa Toukkala](#) (Yle)
 - [Good Tweet - Bad Tweet](#)
 - [Piritta Seppälä](#)
- Suomen [hashtag-kirjasto](#)
 - Esim. #oppiminen, #koulu, #opetus, #jaajotain
- Muutamia twiittäajia
 - [Riitta Suominen](#), [Atso Almila](#), [Mikko Hyppönen](#), [Kukkasniemi](#), [Noora Malkavaara](#), [Rakennusvirasto](#)
 - Sata kiinnostavinta suomalaista twiittäajaa kesällä [2012](#) ja [2013](#) #SuomiTop100

Organisaatioita ja somepalveluita

- [Kiasma](#)
- [Eläketurvakeskus](#)
- [Valio](#)
- [TIVIA](#)
- [Entressen kirjasto](#)
- [HAAGA-HELIA](#)
- [Laurea](#)

Tekijänoikeus, tietosuoja, tietoturva

Tekijänoikeus

- Tarmo Toikkanen, Ville Oksanen: [Opettajan tekijänoikeusopas](#). Finn Lectura 2011, ks. [Kopiokissa](#)-sarjakuva
- [Kopiraitti](#), Kopioston ja opetusministeriön tuottama tekijänoikeusopas
- Edu.fi, [opettajan verkkopalvelu](#) -> Materiaaleja ja työtapoja -> Tvt opetuksessa -> Sosiaalisen median käyttöehdot opetuksessa
- Palveluiden sopimusehdot ja sijaintimaan lainsäädäntö
- [Creative Commons -lisenssi](#)
- Tarmo Toikkanen: [Mitä jokaisen opettajan tulisi tietää tekijänoikeudesta](#) (20.4.2012).

Tietosuoja

- Suomen tietosuojalaki (esim. henkilötietoluettelot) ja pilvipalvelut?
- Netti on julkinen tila

Tietoturva

- OPH [Opetustoimen turvallisuusopas](#)
- Viestintäviraston sivuston [tietoturva-osio](#)

Linkkejä

- AVO-hankkeen [kouluttajan työkalupakki](#)
 - Noin 70 somepalvelujen käyttöohjetta
- [Thinglink](#) ja Virtuaali-Qelluntain [puuharastikartta](#)
- [Tutkimuksia](#) sosiaalisesta mediasta opetuksessa (SoMy-hanke)
- [Yhteisömanagerit, CMAD](#), kansainvälinen vuotuinen tapahtuma
- [SomeTime](#), suomalaisten somesukulaisten vuotuinen tapahtuma
- Harto Pöngän analyysia [Finnairin kriisiviestinnästä](#)
- Ilkka Olanderin pohdintaa siitä, [miten some muuttaa journalismin](#)